Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 15 października 2020 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Unia celna – Rozporządzenie (EWG) nr 2913/92 – Artykuł 78 – Artykuł 236 ust. 1 – Procedura przywozu – Kontrola zgłoszenia celnego – Polityka handlowa – Antydumping – Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2015/82 – Ostateczne cło antydumpingowe – Zobowiązania cenowe – Zwolnienie – Artykuł 2 ust. 1 – Warunek przedstawienia faktury w ramach zobowiązania – Brak wskazania elementu wymienionego w załączniku do rozporządzenia wykonawczego 2015/82

W sprawie C-543/19

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Finanzgericht Hamburg (sąd ds. finansowych w Hamburgu, Niemcy) postanowieniem z dnia 1 lipca 2019 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 16 lipca 2019 r., w postępowaniu:

Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG

przeciwko

Hauptzollamt Hamburg,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: M. Vilaras (sprawozdawca), prezes izby, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin i K. Jürimäe sędziowie,

rzecznik generalny: G. Hogan,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG – J. Sparr i S. Pohl, Rechtsanwälte,

– w imieniu rządu włoskiego – G. Palmieri, w charakterze pełnomocnika, którą wspierał G. Albenzio, avvocato dello Stato,

– w imieniu Komisji Europejskiej – początkowo T. Maxian Rusche i N. Kuplewatzky, a następnie T. Maxian Rusche, K. Blanck i A. Demeneix, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: niemiecki.

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 9 lipca 2020 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 2 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/82 z dnia 21 stycznia 2015 r. nakładającego ostateczne cło antydumpingowe na przywóz kwasu cytrynowego pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej w następstwie przeglądu wygaśnięcia na podstawie art. 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1225/2009 oraz częściowych przeglądów okresowych na podstawie art. 11 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1225/2009 (Dz.U. 2015, L 15, s. 8).

2 Wniosek ten złożono w ramach sporu pomiędzy Jebsen & Jessen (GmbH & Co.) KG a Hauptzollamt Hamburg (głównym urzędem celnym w Hamburgu, Niemcy) (zwanym dalej „urzędem celnym") w przedmiocie wniosku o całkowite zwolnienie z cła antydumpingowego nałożonego w związku z brakiem przedstawienia faktur w ramach zobowiązania w rozumieniu art. 2 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego 2015/82.

Ramy prawne

Prawo Unii

Kodeks celny

3 Artykuł 62 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks celny (Dz.U. 1992, L 302, s. 1), zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. (Dz.U. 2013, L 269, s. 1) (zwanego dalej „kodeksem celnym"), przewiduje:

„1. Zgłosze[ń] w formie pisemnej dokonuje się na formularzu zgodnym z oficjalnym, przewidzianym w tym celu wzorem. Są one podpisane i zawierają wszystkie elementy niezbędne do zastosowania przepisów regulujących procedurę celną, do której zgłaszane są towary.

2. Do zgłoszenia dołącza się wszystkie dokumenty, których przedłożenie jest wymagane dla zastosowania przepisów regulujących procedurę celną, do której zgłaszane są towary".

4 Artykuł 68 tego kodeksu stanowi:

„W celu weryfikacji zgłoszeń przyjętych przez organy celne mogą one przeprowadzić:

a) kontrolę zgłoszenia i załączonych do niego dokumentów. W celu sprawdzenia prawidłowości danych zawartych w zgłoszeniu organy celne mogą zażądać od zgłaszającego przedstawienia innych dokumentów,

[…]".

5 Zgodnie z art. 77 wspomnianego kodeksu:

„1. Jeżeli zgłoszenia celnego dokonano z zastosowaniem technik elektronicznego przetwarzania danych w rozumieniu art. 61 lit. b), w formie ustnej lub w każdy inny sposób zgodnie z art. 61 lit. c), przepisy art. 62–76 stosuje się odpowiednio, bez uszczerbku dla wymienionych tam zasad.

2. Jeżeli zgłoszenie celne dokonywane jest z zastosowaniem technik [elektronicznego] przetwarzania danych, organy celne mogą zezwolić, by dokumenty towarzyszące określone w art. 62 ust. 2 nie były przedstawiane wraz ze zgłoszeniem. W takim przypadku dokumenty te przechowuje się do dyspozycji organów celnych".

6 Artykuł 78 tego kodeksu ma następujące brzmienie:

„1. Po zwolnieniu towarów organy celne mogą z urzędu lub na wniosek zgłaszającego dokonać kontroli zgłoszenia.

[…]

3. Jeżeli z kontroli zgłoszenia lub kontroli po zwolnieniu towarów wynika, że przepisy regulujące właściwą procedurę celną zostały zastosowane w oparciu o nieprawidłowe lub niekompletne dane, organy celne podejmują, zgodnie z wydanymi przepisami, niezbędne działania w celu uregulowania sytuacji, biorąc pod uwagę nowe dane, którymi dysponują".

7 Artykuł 201 ust. 1 kodeksu celnego przewiduje:

„Dług celny w przywozie powstaje w wyniku:

a) dopuszczenia do swobodnego obrotu towaru podlegającego należnościom przywozowym

[…]".

8 Artykuł 236 ust. 1 tego kodeksu stanowi:

„Należności celne przywozowe lub wywozowe podlegają zwrotowi, gdy okaże się, że w chwili uiszczenia kwota tych należności nie była prawnie należna lub że kwota ta została zaksięgowana niezgodnie z art. 220 ust. 2.

Należności celne przywozowe lub wywozowe podlegają umorzeniu, gdy okaże się, że w chwili zaksięgowania kwota tych należności nie była prawnie należna lub że kwota ta została zaksięgowana niezgodnie z art. 220 ust. 2.

[…]".

Uregulowania antydumpingowe

– Rozporządzenie wykonawcze 2015/82

9 Rozporządzenie wykonawcze 2015/82 zastąpiło rozporządzenie Rady (WE) nr 1193/2008 z dnia 1 grudnia 2008 r. nakładające ostateczne cło antydumpingowe i stanowiące o ostatecznym pobraniu ceł tymczasowych nałożonych na przywóz kwasu cytrynowego pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2008, L 323, s. 1).

10 Zgodnie z motywami 183, 184 i 186 rozporządzenia wykonawczego 2015/82:

„(183) Komisja przyjęła, decyzją wykonawczą [Komisji] (UE) 2015/87 [z dnia 21 stycznia 2015 r. przyjmującą zobowiązania zaproponowane w związku z postępowaniem antydumpingowym dotyczącym przywozu kwasu cytrynowego pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2015, L 15, s. 75)], te nowe zobowiązania zastępujące obowiązujące zobowiązania. Nowe zobowiązanie usuwa wyrządzający szkodę wpływ dumpingu oraz ogranicza w wystarczającym stopniu ryzyko obejścia środków.

(184) Aby umożliwić Komisji i organom celnym skuteczne monitorowanie przestrzegania zobowiązań przez przedsiębiorstwa, w przypadku gdy zgłoszenie o dopuszczenie do swobodnego obrotu jest przedkładane właściwym organom celnym, zwolnienie z cła antydumpingowego jest uzależnione od:

(i) przedstawienia faktury w ramach zobowiązania, która jest fakturą handlową zawierającą co najmniej informacje i oświadczenie przewidziane w załączniku;

[…]

(186) Importerzy powinni być świadomi, że istnieje możliwość powstania długu celnego w chwili przyjęcia zgłoszenia o dopuszczeniu do swobodnego obrotu, co stanowi zwykłe ryzyko handlowe, jak opisano w powyższych motywach 184 i 185, nawet jeżeli zobowiązanie złożone przez wytwórcę, od którego bezpośrednio lub pośrednio nabywają towary, zostało przyjęte przez Komisję”.

11 Zgodnie z art. 1 ust. 2 owego rozporządzenia wykonawczego stawka ostatecznego cła antydumpingowego mająca zastosowanie do ceny netto na granicy Unii Europejskiej przed ocleniem w odniesieniu do kwasu cytrynowego i cytrynianu trisodu, dihydratu, produkowanych przez spółkę Weifang Ensign Industry Co. Ltd (zwaną dalej „Weifang”) z siedzibą w Chinach, wynosi 33,8%.

12 Artykuł 1 ust. 4 wspomnianego rozporządzenia wykonawczego ma następujące brzmienie:

„O ile nie określono inaczej, zastosowanie mają odpowiednie obowiązujące przepisy dotyczące należności celnych”.

13 Artykuł 2 tego rozporządzenia wykonawczego przewiduje:

„1. Przywożone towary zgłoszone do dopuszczenia do swobodnego obrotu, zafakturowane przez przedsiębiorstwa, których zobowiązania zostały przyjęte przez Komisję i których nazwy zostały ujęte w decyzji wykonawczej [2015/87], są zwolnione z cła antydumpingowego nałożonego zgodnie z art. 1, pod warunkiem że:

a) produkty te są wytworzone, wysłane i zafakturowane bezpośrednio przez wyżej wymienione przedsiębiorstwa pierwszemu niezależnemu klientowi w Unii; oraz

b) produktom tym towarzyszy faktura w ramach zobowiązania, która jest fakturą handlową zawierającą co najmniej informacje i oświadczenie przewidziane w załączniku do niniejszego rozporządzenia, oraz

c) towary zgłoszone i przedstawione organom celnym odpowiadają dokładnie opisowi na fakturze w ramach zobowiązania.

2. Dług celny powstaje w chwili przyjęcia zgłoszenia o dopuszczenie do swobodnego obrotu:

a) zawsze, gdy w odniesieniu do przywozu określonego w ust. 1 zostanie ustalone, że nie jest spełniony co najmniej jeden z warunków wymienionych w tym ustępie […]".

14 Załącznik do rozporządzenia wykonawczego 2015/82 wylicza elementy, jakie muszą znaleźć się na fakturze handlowej towarzyszącej towarom, które przedsiębiorstwo sprzedaje z przeznaczeniem do Unii i które są objęte zobowiązaniem. Jednym z tych elementów, wymienionym w pkt 9 tego wyliczenia, jest nazwisko pracownika w przedsiębiorstwie, który wystawił fakturę handlową i podpisał oświadczenie następującej treści:

„Ja, niżej podpisany, zaświadczam, że sprzedaż towarów, których dotyczy niniejsza faktura, przeznaczonych do bezpośredniego wywozu do Unii Europejskiej, jest dokonywana w ramach i na warunkach zobowiązania złożonego przez [PRZEDSIĘBIORSTWO] i przyjętego przez Komisję Europejską na mocy decyzji wykonawczej [2015/87]. Oświadczam, że informacje zawarte w niniejszej fakturze są pełne i zgodne z prawdą".

15 Zgodnie z art. 3 rozporządzenia wykonawczego 2015/82 weszło ono w życie w dniu 23 stycznia 2015 r.

– *Decyzja wykonawcza 2015/87*

16 Motyw 11 decyzji wykonawczej 2015/87 ma następujące brzmienie:

„Aby Komisja mogła skutecznie monitorować przestrzeganie zobowiązań przez przedsiębiorstwa, przy przedkładaniu właściwemu organowi celnemu wniosku o dopuszczenie do swobodnego obrotu zgodnie ze zobowiązaniem zwolnienie z cła antydumpingowego będzie uzależnione od przedstawienia faktury zawierającej przynajmniej informacje wymienione w załączniku do rozporządzenia wykonawczego [2015/82]. Taki poziom informacji jest również konieczny, aby umożliwić organom celnym stwierdzenie z wystarczającą dokładnością, że dany ładunek jest zgodny z dokumentami handlowymi. W przypadku braku takiej faktury lub jeśli nie zostaną spełnione pozostałe warunki określone w wyżej wymienionym rozporządzeniu wykonawczym, nałożone zostanie cło antydumpingowe w odpowiedniej wysokości".

17 Zgodnie z art. 1 tej decyzji wykonawczej zobowiązanie Weifang, chińskiej spółki eksportującej towary będące przedmiotem postępowania głównego, zostało przyjęte.

18 Artykuł 2 wspomnianej decyzji wykonawczej wskazuje, że traci moc decyzja Komisji 2008/899/WE z dnia 2 grudnia 2008 r. przyjmująca zobowiązania zaproponowane w związku z postępowaniem antydumpingowym w odniesieniu do przywozu kwasu cytrynowego pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2008, L 323, s. 62).

19 Zgodnie z art. 3 decyzji wykonawczej 2015/87 weszła ona w życie w dniu 23 stycznia 2015 r.

Prawo niemieckie

20 Paragraf 8a Zollverordnung (rozporządzenia celnego), w brzmieniu mającym zastosowanie w postępowaniu głównym, zatytułowany „Uczestnictwo w przekazywaniu danych drogą elektroniczną", ma następujące brzmienie:

„Federalny minister finansów określa w drodze instrukcji proceduralnej warunki […], w jakich formalności, których należy dopełnić na piśmie, są dokonywane z wykorzystaniem technik elektronicznego przetwarzania danych […]. Uczestnik ma obowiązek przestrzegania warunków i zasad określonych w instrukcji proceduralnej".

21 Punkt 3.1.2 Verfahrensanweisung zum IT-Verfahren ATLAS (instrukcji proceduralnej w sprawie techniki elektronicznego przetwarzania danych ATLAS), w brzmieniu mającym zastosowanie w postępowaniu głównym, zatytułowany „Przedstawienie dokumentów w ramach przekazywania danych przez uczestnika", przewiduje:

„1. Zgodnie z art. 77 ust. 2 kodeksu celnego przy przekazywaniu danych uczestnik może odstąpić od przedstawienia wymienionych w ust. 2 poniżej dokumentów dotyczących zgłoszeń celnych. Uczestnik ma jednak obowiązek przechowywać te dokumenty do dyspozycji urzędnika dokonującego odprawy celnej i przedstawić je, jeżeli urzędnik ten w indywidualnym przypadku tego zażąda.

2. Co do zasady możliwe jest odstąpienie od przedstawienia następujących dokumentów:

– wszelkich dokumentów handlowych (faktur handlowych, faktur dotyczących opłaty za przywóz itd.) […]".

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

22 W drodze umów z dni 9, 13 i 15/16 stycznia 2015 r. skarżąca w postępowaniu głównym i Weifang porozumiały się w sprawie dostarczenia na terytorium Unii 360 ton kwasu cytrynowego w cenie 884,70 EUR za tonę.

23 Przesłanym drogą elektroniczną pismem z dnia 22 stycznia 2015 r. Komisja powiadomiła adwokatów Weifang o opublikowaniu rozporządzenia wykonawczego 2015/82 oraz decyzji wykonawczej 2015/87 w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z tego samego dnia.

24 W dniu 30 stycznia 2015 r. Weifang wysłała 360 ton kwasu cytrynowego.

25 W drodze dwunastu zgłoszeń celnych z dni 10 i 11 marca 2015 r., dokonanych z wykorzystaniem technik elektronicznego przetwarzania danych, skarżąca w postępowaniu głównym zgłosiła przywóz owych towarów w celu ich dopuszczenia do swobodnego obrotu, wskazując trzy faktury Weifang z dnia 29 stycznia 2015 r.

26 Przed zwolnieniem towarów urząd celny zażądał przedstawienia owych faktur, przy czym wszystkie one zawierały oświadczenie, które – choć było analogiczne do oświadczenia przewidzianego w pkt 9 wyliczenia zawartego w załączniku do rozporządzenia wykonawczego 2015/82 – odnosiło się jednak nie do decyzji wykonawczej 2015/87, lecz do rozporządzenia nr 1193/2008 i do decyzji 2008/899.

27 Przedstawione na poparcie wspomnianych faktur świadectwa dotyczące zobowiązania eksportowego również wskazywały na tę ostatnią decyzję.

28 Ze względu na to, że przedstawione faktury nie odnosiły się do decyzji wykonawczej 2015/87, urząd celny odmówił przyznania zwolnienia z cła antydumpingowego i nałożył na przywóz ogólne cło antydumpingowe w wysokości 42,7%.

29 Skarżąca w postępowaniu głównym zażądała ponownego rozpatrzenia decyzji o oddaleniu jej wniosku o zwrot ceł antydumpingowych, przedstawiając trzy skorygowane faktury w ramach zobowiązania z dnia 29 stycznia 2015 r., które wskazywały rozporządzenie wykonawcze 2015/82 i decyzję wykonawczą 2015/87.

30 W decyzji z dnia 7 czerwca 2016 r. urząd celny uwzględnił żądanie skarżącej w postępowaniu głównym, w drodze którego wnosiła ona, tytułem ewentualnym, o zastosowanie wobec niej indywidualnej stawki cła antydumpingowego.

31 W decyzji z dnia 13 czerwca 2016 r. urząd celny oddalił wniosek o zwolnienie z cła antydumpingowego na tej podstawie, że faktury przedstawione wraz ze zgłoszeniem w celu dopuszczenia do swobodnego obrotu przywiezionych towarów nie spełniały wymogów formalnych przewidzianych w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego 2015/82, ponieważ wskazywały one decyzję 2008/899 zamiast decyzji wykonawczej 2015/87.

32 Urząd celny stwierdził, że w dniu przyjęcia zgłoszenia celnego obowiązywało rozporządzenie wykonawcze 2015/82 i że w celu uzyskania zwolnienia z cła antydumpingowego konieczne było wskazanie na fakturach prawidłowej podstawy prawnej.

33 W dniu 18 lipca 2016 r. skarżąca w postępowaniu głównym wniosła skargę do sądu odsyłającego, Finanzgericht Hamburg (sądu ds. finansowych w Hamburgu, Niemcy), by uzyskać, zgodnie z art. 236 kodeksu celnego, zwrot nałożonego na nią cła antydumpingowego.

34 W tym względzie podnosi ona, opierając się na wyroku z dnia 12 października 2017 r., Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754), że możliwe było przeprowadzenie kontroli zgłoszenia celnego zgodnie z art. 78 tego kodeksu. Skarżąca w postępowaniu głównym twierdzi, że artykuł ten zezwala na przedstawienie dokumentów a posteriori i że podanie błędnych informacji w zgłoszeniu celnym nie ma znaczenia, jeżeli ustalenie faktycznych okoliczności jest możliwe w ramach kontroli tego zgłoszenia dokonywanej zgodnie z tym artykułem. Podnosi ona, że urząd celny sam przyznaje, iż kontrola dokumentów ma miejsce dopiero po przyjęciu takiego zgłoszenia.

35 Skarżąca w postępowaniu głównym twierdzi, że w celu ustalenia, czy warunki zwolnienia z cła antydumpingowego zostały spełnione, należy odnieść się do chwili zawarcia umowy nabycia towarów, do którego w niniejszej sprawie doszło w styczniu 2015 r. z uwzględnieniem minimalnych cen importowych podanych przez Komisję w grudniu 2014 r.

36 Urząd celny utrzymuje natomiast, że sprawa w postępowaniu głównym różni się od sprawy, w której zapadł wyrok z dnia 12 października 2017 r., Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754), i która dotyczyła szczególnej stawki cła antydumpingowego dla przedsiębiorstwa występującego w tej sprawie. Podkreśla on, że art. 2 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/82 wymaga wprost przedstawienia faktury w ramach zobowiązania w dniu przyjęcia zgłoszenia celnego. Podnosi on, że jakkolwiek zgodnie z art. 77 ust. 2 kodeksu celnego istnieje możliwość, by dokumenty dotyczące takiego zgłoszenia nie były przedstawiane wraz z tym zgłoszeniem, to jednak muszą być one przechowywane do dyspozycji organów celnych, jak przewiduje instrukcja proceduralna w sprawie techniki elektronicznego przetwarzania danych ATLAS. Urząd celny wywodzi z tego, że kontroli zwolnienia z cła antydumpingowego należy dokonywać na podstawie faktury wskazanej w zgłoszeniu celnym.

37 Sąd odsyłający zauważa, że nowe zobowiązanie podjęte przez Weifang, skonkretyzowane w decyzji wykonawczej 2015/87, było ważne w momencie przywozu towarów będących przedmiotem postępowania głównego.

38 Rozważa on, czy faktury przedstawione w ramach kontroli zgłoszenia celnego spełniają warunki przewidziane w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego 2015/82, aby można je było uznać za faktury w ramach zobowiązania, w sytuacji gdy wymogi formalne określone w pkt 9 wyliczenia zawartego w załączniku do tego rozporządzenia wykonawczego w sposób oczywisty nie zostały spełnione.

39 Sąd odsyłający zastanawia się jednak nad znaczeniem, jakie w tym względzie ma zasada proporcjonalności, w świetle której przepisy dotyczące ceł antydumpingowych należy interpretować z uwzględnieniem ich kontekstu oraz celów uregulowania, którego część stanowią, a wyjątek należy interpretować ściśle jedynie w zakresie, w jakim jest to konieczne do osiągnięcia jego celów.

40 Z tego względu, zdaniem sądu odsyłającego, odmowa zwolnienia z cła antydumpingowego jest w niniejszej sprawie nieproporcjonalna.

41 Ponadto sąd odsyłający jest zdania, że art. 2 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego 2015/82 nie wskazuje wprost momentu, w którym należy przedstawić faktury w ramach zobowiązania.

42 Twierdzi on, że złożenie zgłoszenia celnego z wykorzystaniem technik elektronicznego przetwarzania danych wiąże się z tym, że moment przyjęcia tego zgłoszenia nie może być ostatnim momentem, w którym istnieje możliwość przedstawienia wspomnianych dokumentów, ponieważ obowiązujące przepisy dotyczące tych procedur przewidują jedynie, że owe dokumenty przechowuje się do dyspozycji organów celnych.

43 Z tego względu sąd odsyłający uważa, że art. 2 ust. 2 rozporządzenia wykonawczego 2015/82 można rozumieć w ten sposób, że określa on jedynie moment powstania długu celnego.

44 Uściśla on, że z zasady proporcjonalności można wywieść, iż niektóre informacje umieszczane na fakturze w ramach zobowiązania, takie jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym, mogą zostać dodane lub skorygowane a posteriori, o ile cel uregulowania antydumpingowego może jeszcze zostać osiągnięty.

45 Sąd odsyłający odwołuje się na zasadzie analogii do wykładni art. 78 kodeksu celnego, dokonanej przez Trybunał w wyroku z dnia 12 października 2017 r., Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754), zgodnie z którą logika tego artykułu opiera się na dostosowaniu procedury celnej do rzeczywistej sytuacji.

46 W tych okolicznościach Finanzgericht Hamburg (sąd ds. finansowych w Hamburgu) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„1) Czy w warunkach postępowania głównego zwolnieniu z cła antydumpingowego wprowadzonego na mocy art. 1 rozporządzenia wykonawczego […] 2015/82 w świetle art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia stoi na przeszkodzie to, że faktura w ramach zobowiązania w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia wskazuje nie decyzję wykonawczą […] 2015/87, o której mowa w pkt 9 załącznika do owego rozporządzenia, lecz decyzję 2008/899[…]?

2) W przypadku udzielenia na pytanie pierwsze odpowiedzi twierdzącej: czy fakturę w ramach zobowiązania, która spełnia warunki przewidziane w załączniku do rozporządzenia wykonawczego […] 2015/82, można przedłożyć w ramach postępowania w sprawie zwrotu ceł antydumpingowych, aby zgodnie z art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia uzyskać zwolnienie z cła antydumpingowego wprowadzonego na mocy art. 1 tego rozporządzenia?”.

Postępowanie przed Trybunałem

47 Ze względu na epidemię COVID-19 rozprawa przed Trybunałem, przewidziana na dzień 6 maja 2020 r., została odwołana.

48 W związku z tym, w drodze postanowienia z dnia 20 kwietnia 2020 r., pytania, na które strony miały udzielić odpowiedzi ustnej na rozprawie, przekształcono w pytania wymagające odpowiedzi na piśmie.

49 Skarżąca w postępowaniu głównym, rząd włoski i Komisja miały zatem możliwość zajęcia stanowiska w przedmiocie wszystkich kwestii podniesionych w odesłaniu prejudycjalnym.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytania pierwszego

50 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 2 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego 2015/82 należy interpretować w ten sposób, że przywóz towarów może zostać zwolniony z cła antydumpingowego ustanowionego w art. 1 tego rozporządzenia wykonawczego, jeżeli faktura w ramach zobowiązania niezbędna do uzyskania takiego zwolnienia wskazuje w oświadczeniu, o którym mowa w pkt 9 wyliczenia zawartego w załączniku do tego rozporządzenia wykonawczego, nie decyzję wykonawczą 2015/87, lecz decyzję 2008/899.

51 Z utrwalonego orzecznictwa Trybunału wynika, że zwolnienia z ceł antydumpingowych i ceł wyrównawczych mogą zostać przyznane wyłącznie po spełnieniu określonych warunków, w szczególnych przewidzianych przypadkach, i stanowią w związku z tym wyjątki w stosunku do ogólnego reżimu ceł antydumpingowych i ceł wyrównawczych. Przepisy przewidujące takie zwolnienia podlegają zatem ścisłej wykładni (wyrok z dnia 22 maja 2019 r., Krohn & Schröder, C-226/18, EU:C:2019:440, pkt 46 i przytoczone tam orzecznictwo).

52 Należy również zauważyć, że wskazanie decyzji wykonawczej, w drodze której Komisja zaakceptowała zobowiązanie, jest szczególnie ważne w kontekście rozporządzenia wykonawczego pozwalającego na zwolnienie z cła antydumpingowego w następstwie takiego zobowiązania, gdyż wskazanie to pozwala organom celnym na zweryfikowanie, w chwili wystąpienia okoliczności faktycznych, czy zostały spełnione wszystkie wymogi w zakresie rozpatrywanego zwolnienia z ceł antydumpingowych i ceł wyrównawczych (wyrok z dnia 22 maja 2019 r., Krohn & Schröder, C-226/18, EU:C:2019:440, pkt 55).

53 Otóż art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego 2015/82 stanowi, że przywożone towary zgłoszone do dopuszczenia do swobodnego obrotu, zafakturowane przez przedsiębiorstwa, których zobowiązania zostały przyjęte przez Komisję i które są wymienione w decyzji wykonawczej 2015/87, są zwolnione z cła antydumpingowego ustanowionego w art. 1 tego rozporządzenia wykonawczego, pod warunkiem że towarzyszy im faktura w ramach zobowiązania, to znaczy faktura handlowa zawierająca co najmniej informacje i oświadczenie przewidziane w załączniku do wspomnianego rozporządzenia.

54 W tym względzie pkt 9 wyliczenia zawartego w załączniku do rozporządzenia wykonawczego 2015/82 przewiduje, że na owej fakturze handlowej wystawionej przez przedsiębiorstwo, które podjęło takie zobowiązania, powinno znajdować się podpisane przez pracownika tego przedsiębiorstwa oświadczenie wskazujące, że „sprzedaż towarów, których dotyczy niniejsza faktura, przeznaczonych do bezpośredniego wywozu do Unii […], jest dokonywana w ramach i na warunkach zobowiązania złożonego przez [PRZEDSIĘBIORSTWO] i przyjętego przez Komisję […] na mocy decyzji wykonawczej (UE) 2015/87”.

55 Z brzmienia tych przepisów wynika zatem, że zwolnienie z cła antydumpingowego przywożonych towarów zafakturowanych przez przedsiębiorstwa, których zobowiązania zostały przyjęte przez Komisję, jest w szczególności uzależnione od spełnienia wymogu formalnego, by oświadczenie, które powinno znajdować się na fakturze handlowej towarzyszącej towarom zgłoszonym do dopuszczenia do swobodnego obrotu, wskazywało, że faktura ta odpowiada warunkom zobowiązania złożonego przez przedsiębiorstwo eksportujące, przyjętego w decyzji wykonawczej 2015/87.

56 Co się tyczy jego kontekstu, art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego 2015/82 ustanawia jeden z warunków, w świetle których przyznawane jest zwolnienie z cła antydumpingowego ustanowionego w art. 1 tego rozporządzenia wykonawczego, gdy przywóz pochodzi od jednego z przedsiębiorstw, których zobowiązania dotyczące minimalnych cen importowych zostały przyjęte przez Komisję.

57 Artykuł 2 ust. 2 lit. a) wspomnianego rozporządzenia wykonawczego określa skutki braku spełnienia jednego z warunków wymienionych w art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia wykonawczego, uściślając, że dług celny powstaje w chwili przyjęcia zgłoszenia o dopuszczenie do swobodnego obrotu, jeżeli w odniesieniu do przywozu określonego w ust. 1 zostanie ustalone, że nie spełniono co najmniej jednego z tych warunków.

58 Jeśli chodzi o jego cel, system zwolnienia przewidziany w art. 2 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego 2015/82 i ustanowione w jego ramach warunki mają za zadanie, jak wynika z motywów 183 i 184 tego rozporządzenia i jak zauważył rzecznik generalny w pkt 36 opinii, po pierwsze, wyeliminować szkodliwe skutki dumpingu poprzez zwolnienie z cła antydumpingowego przewidzianego w tym rozporządzeniu wykonawczym określonych przedsiębiorstw eksportujących, jeżeli zobowiązały się do sprzedaży po cenie minimalnej w Unii produktu co do zasady objętego takim cłem antydumpingowym oraz, po drugie, ograniczyć ryzyko obchodzenia wspomnianego rozporządzenia wykonawczego poprzez nałożenie na owe przedsiębiorstwa określonych obowiązków, tak aby zarówno importer tego produktu, jak i organy celne państw członkowskich mogli stwierdzić, że dany przywóz jest rzeczywiście związany z zobowiązaniem jednego z tych przedsiębiorstw, które wskazano w decyzji wykonawczej 2015/87.

59 W rezultacie celem owego systemu zwolnienia i ustanowionych w jego ramach warunków nie jest zabezpieczenie interesów danego importera, lecz zapewnienie ochrony przed przywozem objętym dumpingiem szkodliwym dla interesów przedsiębiorstw Unii, tak by zwalczać wynikającą stąd nieuczciwą konkurencję.

60 Z wykładni językowej, kontekstowej i celowościowej rozporządzenia wykonawczego 2015/82 wynika zatem, że brak wskazania decyzji wykonawczej 2015/87 na fakturze, o której mowa w art. 2 ust. 1 lit. b) tego rozporządzenia wykonawczego, uniemożliwia importerowi produktu, którego owo rozporządzenie wykonawcze dotyczy, skorzystanie z przewidzianego w art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia wykonawczego zwolnienia z cła antydumpingowego, ponieważ taka faktura nie jest „fakturą w ramach zobowiązania" w rozumieniu pierwszego z przywołanych przepisów.

61 W niniejszej sprawie z akt, którymi dysponuje Trybunał, wynika, że faktury przedstawione w momencie złożenia zgłoszeń celnych towarów rozpatrywanych w postępowaniu głównym w celu ich dopuszczenia do swobodnego obrotu, to znaczy w dniach 10 i 11 marca 2015 r., nie wskazywały decyzji wykonawczej 2015/87 przyjmującej zobowiązania zaproponowane przez określonych chińskich producentów eksportujących, w tym przez producenta, który dokonał wywozu owych towarów, która to decyzja zgodnie z jej art. 3 weszła w życie w dniu 23 stycznia 2015 r. W świetle powyższych rozważań takie faktury nie są „fakturami w ramach zobowiązania" w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego 2015/82.

62 Ponadto okoliczność, że rozporządzenie wykonawcze 2015/82 i decyzja wykonawcza 2015/87 weszły w życie tydzień lub dwa tygodnie po podpisaniu umów sprzedaży, lecz tydzień przed wysłaniem rozpatrywanego produktu z państwa trzeciego do Unii, nie ma wpływu na stwierdzenie zawarte w poprzednim punkcie. Począwszy bowiem od dnia wejścia w życie wspomnianych aktów prawnych przedsiębiorstwa eksportujące mają obowiązek przestrzegać warunków określonych w nowych przepisach, aby móc skorzystać z systemu zwolnienia w następstwie zobowiązań przyjętych przez Komisję, tym bardziej w sytuacji, gdy Komisja powiadomiła dane przedsiębiorstwo eksportujące o przyjęciu tych nowych przepisów jeszcze przed ich wejściem w życie.

63 W rezultacie na pytanie pierwsze trzeba odpowiedzieć, że art. 2 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego 2015/82 należy interpretować w ten sposób, że przywóz towarów nie może zostać zwolniony z cła antydumpingowego ustanowionego w art. 1 tego rozporządzenia wykonawczego, jeżeli faktura niezbędna do uzyskania takiego zwolnienia wskazuje w oświadczeniu, o którym mowa w pkt 9 wyliczenia zawartego w załączniku do tego rozporządzenia wykonawczego, nie decyzję wykonawczą 2015/87, lecz decyzję 2008/899.

W przedmiocie pytania drugiego

64 Poprzez pytanie drugie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy faktura w ramach zobowiązania, zawierająca wszystkie elementy wymienione w załączniku do rozporządzenia wykonawczego 2015/82, może zostać przedstawiona w celu uzyskania zwolnienia przewidzianego w art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia wykonawczego w ramach procedury ustanowionej w art. 236 kodeksu celnego, zainicjowanej w celu otrzymania zwrotu ceł antydumpingowych.

65 W tym względzie należy zauważyć, że zgodnie z art. 236 ust. 1 kodeksu celnego należności celne przywozowe lub wywozowe podlegają zwrotowi, gdy okaże się, że w chwili uiszczenia kwota tych należności nie była prawnie należna.

66 Ponadto art. 78 owego kodeksu ustanawia procedurę umożliwiającą organom celnym dokonanie z urzędu lub na wniosek zgłaszającego kontroli zgłoszenia celnego po zwolnieniu towarów objętych tym zgłoszeniem, czyli po dokonaniu tego zgłoszenia.

67 Z orzecznictwa Trybunału wynika jednak, że przepisy prawa celnego jako całość, takie jak w szczególności te określone w kodeksie celnym, mają zastosowanie do ceł antydumpingowych lub ceł wyrównawczych jedynie wtedy, gdy przewidują to rozporządzenia ustanawiające takie cła (wyrok z dnia 22 maja 2019 r., Krohn & Schröder, C-226/18, EU:C:2019:440, pkt 33).

68 Należy zatem ustalić, czy przepisy rozporządzenia wykonawczego 2015/82 przewidują odstępstwo od przepisów prawa celnego, czy też, przeciwnie, na gruncie tych przepisów importer może – po dokonaniu zgłoszenia celnego przywożonych produktów i ich dopuszczeniu do swobodnego obrotu – przedstawić fakturę handlową w ramach zobowiązania, umożliwiającą skorzystanie ze zwolnienia z cła antydumpingowego w następstwie zobowiązań podjętych przez przedsiębiorstwo eksportujące te produkty, zaakceptowanych przez Komisję.

69 Artykuł 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego 2015/82 stanowi, że „[p]rzywożone towary zgłoszone do dopuszczenia do swobodnego obrotu, zafakturowane przez przedsiębiorstwa, których zobowiązania zostały przyjęte przez Komisję i których nazwy zostały ujęte w decyzji wykonawczej [2015/87], są zwolnione z cła antydumpingowego nałożonego zgodnie z art. 1, pod warunkiem że […] produktom tym towarzyszy faktura w ramach zobowiązania, która jest fakturą handlową zawierającą co najmniej informacje i oświadczenie przewidziane w załączniku do niniejszego rozporządzenia”.

70 Otóż systematyka owego art. 2 ust. 1 lit. b) zakłada, że przewidziane w nim zwolnienie z cła antydumpingowego może zostać przyznane, jak wprost wskazano w tym przepisie, tylko wtedy, gdy przywożonym towarom zgłoszonym do dopuszczenia do swobodnego obrotu towarzyszy taka faktura w ramach zobowiązania. Należy stąd wywieść, podobnie jak uczyniła to Komisja w uwagach na piśmie, że w rozumieniu tego przepisu wspomniana faktura powinna zostać przedstawiona w momencie zgłoszenia towarów organom celnym w celu ich dopuszczenia do swobodnego obrotu.

71 W tym względzie motyw 184 rozporządzenia wykonawczego 2015/82 uściśla, że „[a]by umożliwić Komisji i organom celnym skuteczne monitorowanie przestrzegania zobowiązań przez przedsiębiorstwa, w przypadku gdy zgłoszenie o dopuszczenie do swobodnego obrotu jest przedkładane właściwym organom celnym, zwolnienie z cła antydumpingowego jest uzależnione od […] przedstawienia faktury w ramach zobowiązania, która jest fakturą handlową zawierającą co najmniej informacje i oświadczenie przewidziane w załączniku”.

72 Ponadto motyw 11 decyzji wykonawczej 2015/87 stanowi, że aby Komisja mogła skutecznie monitorować przestrzeganie zobowiązań przez przedsiębiorstwa eksportujące, przy przedkładaniu właściwemu organowi celnemu wniosku o dopuszczenie do swobodnego obrotu zgodnie ze zobowiązaniem zwolnienie z cła antydumpingowego jest uzależnione od przedstawienia faktury zawierającej przynajmniej informacje wymienione w załączniku do rozporządzenia wykonawczego

2015/82. W motywie tym dodano w szczególności, że taki poziom informacji jest również konieczny, aby umożliwić organom celnym stwierdzenie z wystarczającą dokładnością, że dany ładunek jest zgodny z dokumentami handlowymi.

73 W związku z tym art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego 2015/82 wymaga, aby wskazana w nim faktura handlowa w ramach zobowiązania została przedstawiona w momencie zgłoszenia celnego produktów, których faktura ta dotyczy, a nie później.

74 Co więcej, jak wynika z pkt 57 niniejszego wyroku, art. 2 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia wykonawczego wprost określa skutki braku spełnienia jednego z warunków wymienionych w art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia wykonawczego, uściślając, że dług celny powstaje w chwili przyjęcia zgłoszenia o dopuszczenie do swobodnego obrotu, jeżeli w odniesieniu do przywozu określonego w ust. 1 tego artykułu zostanie ustalone, że nie spełniono co najmniej jednego z tych warunków.

75 W tym względzie motyw 186 owego rozporządzenia wykonawczego stanowi, że w takich okolicznościach powstanie długu celnego obciążającego importerów następuje, „nawet jeżeli zobowiązanie złożone przez wytwórcę, od którego [owi importerzy] bezpośrednio lub pośrednio nabywają towary, zostało przyjęte przez Komisję".

76 Jeśli chodzi o cel warunku określonego w art. 2 ust. 1 lit. b) rozporządzenia wykonawczego 2015/82, z pkt 72 niniejszego wyroku wynika, że w istocie jego zadaniem jest zapewnienie zarówno Komisji, jak i organom celnym państw członkowskich, po pierwsze możliwości upewnienia się, że w momencie złożenia wniosku o dopuszczenie do swobodnego obrotu przedsiębiorstwa eksportujące przestrzegają swoich zobowiązań, a po drugie możliwości stwierdzenia z wystarczającą dokładnością, że dany przywóz jest zgodny z dokumentami handlowymi.

77 Należy zatem uznać, że uregulowanie antydumpingowe rozpatrywane w postępowaniu głównym ma zakres odmienny od zakresu uregulowania, które było przedmiotem analizy w wyroku z dnia 12 października 2017 r., Tigers (C-156/16, EU:C:2017:754), w którym orzeczono, że art. 1 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 412/2013 z dnia 13 maja 2013 r. nakładającego ostateczne cło antydumpingowe i stanowiącego o ostatecznym pobraniu tymczasowego cła nałożonego na przywóz ceramicznych zastaw stołowych i naczyń kuchennych pochodzących z Chińskiej Republiki Ludowej (Dz.U. 2013, L 131, s. 1) należy interpretować w ten sposób, że nie uniemożliwia on zainteresowanym importerom przedstawienia faktury handlowej po dokonaniu zgłoszenia celnego.

78 Artykuł 1 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego nr 412/2013 nie wskazywał bowiem momentu, w którym fakturę handlową należy przedstawić organom celnym, stanowiąc jedynie, że „[s]tosowanie indywidualnych antydumpingowych stawek celnych ustalonych dla przedsiębiorstw wymienionych w ust. 2 uwarunkowane jest przedstawieniem organom celnym państw członkowskich ważnej faktury handlowej, która musi być zgodna z wymogami określonymi w załączniku II".

79 Z ogółu powyższych rozważań wynika, że rozporządzenie wykonawcze 2015/82 zawiera przepis, mianowicie art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia wykonawczego, który zgodnie z jego art. 1 ust. 4 wprowadza wyraźne odstępstwo od obowiązujących przepisów dotyczących należności celnych, w tym w szczególności od art. 78 i 236 kodeksu celnego.

80 W rezultacie na pytanie drugie trzeba odpowiedzieć, że faktura w ramach zobowiązania, zawierająca wszystkie elementy wymienione w załączniku do rozporządzenia wykonawczego 2015/82, nie może zostać przedstawiona w celu uzyskania zwolnienia przewidzianego w art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia wykonawczego w ramach procedury ustanowionej w art. 236 kodeksu celnego, zainicjowanej w celu otrzymania zwrotu ceł antydumpingowych.

W przedmiocie kosztów

81 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

1) **Artykuł 2 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/82 z dnia 21 stycznia 2015 r. nakładającego ostateczne cło antydumpingowe na przywóz kwasu cytrynowego pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej w następstwie przeglądu wygaśnięcia na podstawie art. 11 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1225/2009 oraz częściowych przeglądów okresowych na podstawie art. 11 ust. 3 tego drugiego rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że przywóz towarów nie może zostać zwolniony z cła antydumpingowego ustanowionego w art. 1 tego rozporządzenia wykonawczego, jeżeli faktura niezbędna do uzyskania takiego zwolnienia wskazuje w oświadczeniu, o którym mowa w pkt 9 wyliczenia zawartego w załączniku do tego rozporządzenia wykonawczego, nie decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2015/87 z dnia 21 stycznia 2015 r. przyjmującą zobowiązania zaproponowane w związku z postępowaniem antydumpingowym dotyczącym przywozu kwasu cytrynowego pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej, lecz decyzję Komisji 2008/899/WE z dnia 2 grudnia 2008 r. przyjmującą zobowiązania zaproponowane w związku z postępowaniem antydumpingowym w odniesieniu do przywozu kwasu cytrynowego pochodzącego z Chińskiej Republiki Ludowej.**

2) **Faktura w ramach zobowiązania, zawierająca wszystkie elementy wymienione w załączniku do rozporządzenia wykonawczego 2015/82, nie może zostać przedstawiona w celu uzyskania zwolnienia przewidzianego w art. 2 ust. 1 tego rozporządzenia wykonawczego w ramach procedury ustanowionej w art. 236 rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r., zainicjowanej w celu otrzymania zwrotu ceł antydumpingowych.**

Podpisy